

2025-xx-xx

Skyddsföreskrifter för Fjällsta vattenskyddsområde, Bräcke kommun, fastställda av Länsstyrelsen i Jämtland län, 202v-yy-yy

Med stöd av 7 kap. 21 § miljöbalken beslutar Länsstyrelsen i Jämtlands län om vattenskyddsområde för Fjällsta vattentäkt i Bräcke kommun. Vattenskyddsområdet ska ha den omfattning som framgår av bifogad kartbilaga 3. Vattenskyddsområdet är indelat i primär och sekundär skyddszon.

Med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken beslutar Länsstyrelsen i Jämtlands län att nedan angivna skyddsföreskrifter ska gälla inom vattenskyddsområdet. Skyddsföreskrifterna redovisas med en uppdelning mellan respektive zon.

Vattenskyddsområdets mål och syfte

Mål

Vattenskydd enligt miljöbalken syftar ytterst till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en dricksvattenförsörjning. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar att förvalta naturen väl.

Syfte

Syftet med vattenskyddsområdet och tillhörande föreskrifter är att bidra till att grundvattentillgången i Fjällsta kan användas som dricksvattentäkt i ett flergenerationsperspektiv. Skyddsföreskrifterna och deras tillämpning ska bidra till att det inte uppstår sådan påverkan på Fjällsta vattentäkt att vattnet efter normalt reningsförfarande inte kan användas för dricksvattenförsörjning. Skyddsföreskrifterna ska vidare bidra till att säkerställa att vattentillgången är tillräcklig för dricksvattenförsörjning.

Detta syfte uppnås genom att grundvattentillgången skyddas mot föroreningar eller verksamheter som kan medföra negativ inverkan på grundvattnets kvalitet och kvantitet. Vid prövning av tillstånd ska den sökta verksamheten provas individuellt gentemot detta syfte.

Generella restriktioner och anvisningar inom vattenskyddsområden

Restriktioner och anvisningar som generellt gäller för skyddsområden;

- Naturvårdsverkets föreskrifter gällande skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor (NFS 2021:10).
- Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel (NFS 2015:2). Föreskrifterna NFS 2015:2 gäller inte för vattenskyddsområden fastställda efter den 1 januari 2018. De delar av föreskrifterna i NFS 2015:2 som anger särskilda krav inom vattenskyddsområden kommer alltså inte att gälla för det föreslagna vattenskyddsområdet men gäller för det befintliga.

Vattenskyddsområdets avgränsning

Vattenskyddsområdets avgränsning redovisas på den karta som tillhör dessa föreskrifter.

Skyddsföreskrifter

§ 1 Infiltration och avledning av avloppsvatten

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
a	Installation av ny enskild avloppsanläggning för hushållsspillvatten (BDT-vatten och/eller klosettwater) eller annat avloppsvatten är förbjudet .	Installation av ny enskild avloppsanläggning för BDT-vatten kräver tillstånd
b	Befintlig enskild avloppsanläggning som ändras kräver tillstånd .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

§ 2 Upplag

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
a	Uppläggning av bark, flis, spån och timmer är förbjudet. <i>Undantag gäller för tillfällig uppläggning under en kortare tid än tre månader, då krävs istället tillstånd.</i> <i>Undantag gäller för uppläggning av ved eller andra träbaserade produkter för att tillgodose hushållsbehov för uppvärmning av bostad på den aktuella fastigheten.</i>	Uppläggning av bark, flis, spån och timmer under längre tid än sex månader kräver tillstånd. <i>Undantag gäller för uppläggning av ved eller andra träbaserade produkter för att tillgodose hushållsbehov för uppvärmning av bostad på den aktuella fastigheten.</i>
b	Uppläggning av avfall, förorenade massor eller massor med okänt ursprung eller okänt föroreningsinnehåll är förbjudet. <i>Undantag gäller för tillfällig uppläggning under en kortare tid än tre månader, då krävs i stället tillstånd.</i> <i>Undantag gäller för uppläggning av snö med ursprung inom vattenskyddsområdet.</i>	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

§ 3 Fordon och väghållning

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
a	Parkering eller uppställning av tunga fordon, tunga arbetsmaskiner eller avregistrerade fordon längre än tolv timmar eller fler än sammanlagt tolv timmer under ett dygn kräver tillstånd . <i>Undantag gäller för den allmänna vatten- och avloppsförsörjningen</i>	Parkering eller uppställning av tunga fordon, tunga arbetsmaskiner eller avregistrerade fordon längre tid än två dygn eller fler än sammanlagt två dygn under en vecka kräver tillstånd . <i>Undantag gäller för den allmänna vatten- och avloppsförsörjningen.</i>
b	Etablering av led för terrängkörning kräver tillstånd .	
c	Spridning av vägsalt eller dammbindningsmedel är förbjudet . <i>Undantag gäller för saltinblandad sand (max 2 viktprocent salt).</i>	Spridning av vägsalt eller dammbindningsmedel kräver tillstånd . <i>Undantag gäller för saltinblandad sand (max 2 viktprocent salt).</i>
d	Tvätt av fordon är förbjudet . <i>Undantag gäller för tvätt av fordon i biltvättanläggningar.</i>	Samma föreskrift som i primär skyddszon
e	Biltvättanläggningar kräver tillstånd .	Samma föreskrift som i primär skyddszon

§ 4 Bekämpningsmedel

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
a	Yrkesmässig hantering och spridning av kemiska bekämpningsmedel är förbjudet . <i>Undantag gäller för transporter.</i> <i>Undantag gäller för enstaka punktsaneringar mot ohyra.</i>	Yrkesmässig hantering och spridning av kemiska bekämpningsmedel kräver tillstånd . <i>Undantag gäller för transporter.</i> <i>Undantag gäller för enstaka punktsaneringar mot ohyra.</i>

Information: Ytterligare bestämmelser följer Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel enligt i NFS 2015:2.

§ 5 Växtnäringsämnen och djurhållning

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
a	Lagring av naturgödsel eller andra växtnäringsämnen är förbjudet . <i>Undantag gäller för hushållsbehov.</i>	Lagring av naturgödsel eller andra växtnäringsämnen kräver tillstånd . <i>Undantag gäller för hushållsbehov.</i>
b	Spridning av slam från reningsverk eller annan avloppsanläggning är förbjudet .	Spridning av slam från reningsverk eller annan avloppsanläggning kräver tillstånd .
c	Yrkesmässig spridning av naturgödsel är förbjudet .	Yrkesmässig spridning av naturgödsel kräver tillstånd .
d	Yrkesmässig spridning av andra växtnäringsämnen kräver tillstånd .	Samma föreskrift som i primär skyddszon
e	Etablering av ny djurhållning samt ökning av befintlig djurhållning av en (1) djurenhet eller mer är förbjuden .	

§ 6 Skogsbruk

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
a	Maskinell skogsbruksåtgärd kräver tillstånd .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

§ 7 Energianläggningar och brunnar

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
a	Etablering av anläggning för lagring eller utvinning av värmeenergi eller kyla från jord och berg är förbjudet .	Etablering av anläggning för lagring eller utvinning av värmeenergi eller kyla från jord och berg kräver tillstånd .
b	Anläggande av brunn för enskild vattenförsörjning är förbjudet . <i>Undantag gäller för den allmänna vattenförsörjningen</i>	Anläggande av brunn för enskild vattenförsörjning kräver tillstånd . <i>Undantag gäller för den allmänna vattenförsörjningen</i>

§ 8 Materialtäkter och markarbeten

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
a	Etablering av materialtäkt är förbjudet . Etablering av husbehovstäkt kräver tillstånd .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
b	Markarbeten djupare än 1 meter eller markarbeten större än 200 m ³ kräver tillstånd . <i>Undantag gäller för den allmänna vatten- och avloppsförsörjningen.</i> <i>Undantag gäller för markarbeten som utförs för att åtgärda eller förebygga en skada på vattentäkten givet att det är nödvändigt att de utförs genast. Markarbetet ska dock anmälas snarast möjligt efter att det är utförd om det är tillståndspliktig enligt dessa föreskrifter.</i>	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
c	Återfyllnad eller annan användning med avfall, massor med okänt föroreningsinnehåll eller massor som är förorenade är förbjudet .	Samma föreskrifter som i primär skyddszon

§ 9 Miljöfarlig verksamhet

	Primär Skyddszon	Sekundär skyddszon
a	Ny miljöfarlig verksamhet eller åtgärd som är anmälningspliktig enligt miljöbalken, förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd eller miljöprövningsförordningen (2013:251) kräver tillstånd .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

§ 10 Petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
a	Hantering av större mängd än totalt 150 liter är förbjudet. <i>Undantag gäller för transporter.</i> <i>Undantag gäller för bränsle i drivmedelstanken på fordon eller arbetsmaskiner.</i> <i>Undantag gäller för befintlig lagring, då det i stället krävs tillstånd.</i> <i>Undantag gäller för den allmänna vatten- och avloppsförsörjningen.</i>	Hantering av större mängd än totalt 150 liter kräver tillstånd. Detta inkluderar befintlig lagring. <i>Undantag gäller för transporter.</i> <i>Undantag gäller för bränsle i drivmedelstanken på fordon eller arbetsmaskiner.</i> <i>Undantag gäller för den allmänna vatten- och avloppsförsörjningen.</i>

Information: Ytterligare bestämmelser gäller enligt Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot vattenförorening vid hantering av brandfarlig vätska (NFS 2021:10).

§11 Kemiska produkter

	Primär Skyddszon	Sekundär skyddszon
a	Hantering av större mängder än för hushållsbehov av för grundvattnet skadliga ämnen såsom impregneringsmedel, lösningsmedel eller andra hälso- eller miljöfarliga kemiska produkter är förbjudet. <i>Undantag gäller för transporter.</i> <i>Undantag gäller för befintlig lagring, då det i stället krävs tillstånd.</i>	Hantering av större mängder än för hushållsbehov, av för grundvattnet skadliga ämnen såsom impregneringsmedel, lösningsmedel eller andra hälso- eller miljöfarliga kemiska produkter kräver tillstånd. <i>Undantag gäller för transporter.</i> <i>Undantag gäller för befintlig lagring, då det istället krävs anmälan.</i>

Allmänna bestämmelser

Ikraftträdande

Skyddsföreskrifterna skall gälla från det datum Länsstyrelsen i Jämtland beslutar om att fastställa vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter. Enligt 7 kap. 22 § Miljöbalken gäller skyddsföreskrifterna från denna tidpunkt även om de överklagas.

Anmälningssplikt vid risk för förorening

Ägare eller nyttjanderättshavare av fastighet inom skyddsområdet skall genast anmäla spill, läckage och annan förorening från oljor, kemikalier eller andra miljöfarliga ämnen om denne bedömer att händelsen kan medföra risk för skadlig förorening av mark och vatten. Anmälan ska göras till Räddningstjänsten och till tillsynsmyndigheten. Inträffade olyckshändelser skall omedelbart rapporteras på telefonnummer 112.

Tillstånd

I de fall tillstånd krävs enligt dessa föreskrifter får sådant medges av Bygg- och miljöavdelningen på Bräcke kommun.

Anmälan

I de fall anmälan krävs enligt dessa föreskrifter ska anmälan lämnas in till Bygg- och miljöavdelningen på Bräcke kommun. En komplett anmälan enligt dessa föreskrifter ska ha inkommit till tillsynsmyndighet senast 6 veckor före det att åtgärden påbörjas.

Dispens

Om det finns särskilda skäl kan länsstyrelsen meddela dispens från bestämmelser med förbud enligt dessa skyddsföreskrifter.

Tillsyn, avgifter och påföljd

Bestämmelser om tillsyn av ovan meddelade föreskrifter finns i miljöbalken m.fl. författningar. Bestämmelser om påföljder finns i miljöbalken. Länsstyrelsen i Jämtlands län är tillsynsmyndighet för vattenskyddsområdet. Bestämmelser om avgifter för provning och tillsyn finns dels i miljöbalken m.fl. författningar.

Definitioner av begrepp

Allmän vatten- och avloppsförsörjning

Tillhandahållande av vattentjänster (vattenförsörjning och avlopp) via en allmän va-anläggning, dvs en anläggning som har ordnats och används för att uppfylla kommunens skyldigheter enligt lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) och över vilken kommunen har ett rättsligt bestämmande inflytande.

Arbetsmaskin

Alla maskiner som inte är ett fordon och som drivs med flytande bränsle eller oljor. Arbetsmaskiner kan vara stationära förbränningsmotorer, transformatorer, elverk m.m.

Avfall

Avfall definieras enligt avfallsförordningen (2020:614).

Avloppsvatten

Med avloppsvatten avses enligt Miljöbalkens 9 kap 2 §;

1. Spillvatten eller annan flytande orenlighet. Hushållsspillvattnet består av spillvatten från WC ("klosettwater") samt från bad, disk och tvätt ("BDT-vatten").
2. Vatten som använts för kylning.
3. Vatten som avleds för sådan avvattning av mark inom detaljplan som inte görs för viss eller vissa fastigheters räkning (dagvatten).
4. Vatten som avleds för avvattning av en begravningsplats.

Befintlig lagring

Lagring som påbörjats innan beslutsdatum.

Bekämpningsmedel

Med kemiskt bekämpningsmedel avses, i enighet med miljöbalken, kemiska produkter som är avsedda att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer förorsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom. Ogräsättika och såpvatten räknas inte som bekämpningsmedel i dessa föreskrifter.

Biltvättanläggning

En anläggning som används för att tvätta fordon med hjälp av mekaniska anordningar eller för hand.

Brandfarlig vätska

Med brandfarlig vätska avses en vätska vars flampunkt är lika med eller lägre än 100°C. Flampunkt är den lägsta temperatur där det avgår ånga från en vätskas yta i sådan mängd att ångan tillsammans med luft kan börja brinna.

Djurenhet

Djurenhet definieras enligt miljöprövningsförordningen (2013:251). I dessa vattenskyddsföreskrifter definieras även 15 hundar som en djurenhet.

Fordon

Med fordon avses varje motordrivet transportmedel som kan framföras på mark, vatten eller is.

Förorenade massor

Med förorenade massor avses i dessa föreskrifter massor från ett förorenat område eller efterbehandlingsprojekt, d.v.s. från ett område, en deponi, mark, grundvatten eller sediment som är förorenat och vars föroreningshalter påtagligt överskrider lokal eller regional bakgrundshalt.

Hantering

Med hantering avses - i enlighet med miljöbalken - en verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, lagring, transport, användning, omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförliga förfaranden.

Hushållsbehov

Med hushållsbehov avses här hantering av enstaka förpackningar av de största storlekarna man som enskild konsument kan köpa i detaljhandeln.

Husbehovstäkt

Med husbehovstäkt avses i dessa föreskrifter sådant uttag av material som ska användas inom den egna fastigheten för dess egna behov som t.ex. förbrukning som krävs för skötsel av jordbruks- eller skogsbruksfastighet. En materialtäkt där det utbrutna materialet används som ersättning för tjänster, avyttras eller på annat sätt utnyttjas kommersiellt betraktas inte som husbehovstäkt (NFS 2003:2).

Kemiska produkter

Med kemiska produkter avses i dessa föreskrifter produkter klassificerade och märkta som farliga enligt gällande CLP-förordning och kemikalieinspektionens anvisningar eller tidigare gällande föreskrifter enligt KIFS 2005:7.

Markarbeten

Med markarbeten avses schaktning, borrhning, utfyllnad, spontning och pålning på land.

Maskinell Skogsbruksåtgärd

Skogsbruksåtgärd som utförs med motordrivet arbetsfordon.

Transport med terrängskoter är inte maskinell skogsbruksåtgärd. Med terrängskoter avses snöskoter eller terränghjuling med högsta tjänstevikt 450 kg

Materialtäkt

Med materialtäkt avses i dessa föreskrifter täkt av berg samt sten, grus, sand, lera, torv eller andra jordarter.

Miljöfarlig verksamhet

Med miljöfarlig verksamhet avses utsläpp av avloppsvatten, fasta ämnen eller gas från mark, byggnader eller anläggningar i mark, vattenområden eller grundvatten. Användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för omgivningen genom annat utsläpp än ovanstående, genom förorening av mark, luft, vattenområden eller grundvatten samt genom buller, skakningar, ljus, joniserande eller icke-joniserande strålning eller liknande.

Naturgödsel

Med gödsel avses i dessa föreskrifter fastgödsel, kletgödsel, flytgödsel samt urin med ursprung från djur.

Petroleumprodukter

Med petroleumprodukter avses produkter som framställs av råolja genom bearbetning i oljeraffinaderier. Omfattar exempelvis bensen, diesel, eldningsolja, fotogen och gasol samt basoljor för olika smörjmedel som till exempel motoroljor, turbinoljor, hydrauloljor och smörjfett. Här innefattas även syntetiskt framställda produkter som används för samma ändamål som petroleumprodukter framställda av råolja.

Schaktning

Schaktningsarbeten för mer omfattande byggande avser avsänkning av markytan för anläggningsarbeten på utstakat område större än för grundläggning av ett enfamiljshus. Schaktningsarbete i samband med ledningsarbete, vägunderhåll eller liknande omfattas inte av tillståndsplikt.

Skogsbruksåtgärd

Åtgärder som omfattas av skogsvårdslagen (1979:429) eller ersättande författning, t.ex. föryngringsavverkning, röjning, gallring, uttag av skogsbränsle (grenar, toppar och stubbar), skyddsdikning, dikesrensning och markberedning. I dessa vattenskyddsföreskrifter omfattar

begreppet skogsbruksåtgärd även utförande av tillfälliga transportvägar såsom basvägar och stickvägar.

Tunga fordon eller tunga arbetsmaskiner

Definieras som ett fordon eller en arbetsmaskin med totalvikt överstigande 3,5 ton.

Upplag

Med upplag avses i dessa föreskrifter tillfällig eller permanent förvaring av förorenande ämnen, avfall, förorenade massor, massor med okänd miljöstatus eller andra förorenade produkter. Förvaring av hushållsavfall från enskilda hushåll, vilket läggs i särskilda behållare för regelbunden sophämtning, är enligt dessa föreskrifter inte att betrakta som upplag. Detta gäller även komposterbart hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i hushållskompost på den egna tomten.

Växtnäringsämnen

Med växtnäringsämnen avses konstgödning, mineraliska gödselmedel, naturgödsel, avloppsslam, biogödsel, vedaska samt övriga organiska gödselmedel, dock ej spillning från betande djur inom vattenskyddsområdet.

Yrkesmässig

Verksamhet som har en viss omfattning och varaktighet, samt ett objektivt fastställbart kommersiellt syfte och är av självständig karaktär. Samtliga av dessa fyra kriterier måste vara uppfyllda för att något ska kunna betraktas som yrkesmässigt. Verksamheten behöver dock inte vara vederbörandes huvudsysselsättning. Kravet på kommersiellt syfte markerar gränsdragningen mot hobbyverksamhet.